

Ruotu #100	Lehtikangas/Mylykangas/Vääräkoski Petäjäskoski/Oulainen
-------------------	--

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoen varrella Oulaisten Petäjäskoskella kylän yhteismaalla 30 km päässä rantatieltä ja 10 km Oulaisten kappelilta. Ruodutuksessa torpalle annettiin nimi Lehtikangas, mutta vuoden 1752 katselmuksessa sitä kutsuttiin Mylykankaaksi ja vuosina 1781 ja 1791 Vääräkoskeksi. Rippikirjassa torppa tunnetaan myös nimellä Vääräkoski. Torpan siirtämisestä ei kuitenkaan ole merkintöjä. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#6	Perinkastari Lukas Lukass	Petäjäskoski
#2	Kalapudas Jöran Lukass	Petäjäskoski
#13	Kulju Jöran Jörans	Petäjäskoski
#9	Kulju Mats Hinderss	Petäjäskoski
#14	Käskela Jonas Larss	Petäjäskoski

Vuoden 1752 katselmuksessa savupiipullinen tupa oli kunnossa, samoin ulkorakennukset. Pelto-omaasta yksi kapanala oli veden vaivaama ja sen tilalle tuli raivata uutta peltoa. Aidoista reilut 200 metriä kaipasi kunnostamista. Vain Kalapudas ja Kulju olivat raivanneet niittyosuutensa, muut antoivat heinät valmiina tai antoivat sotilaan käyttää veromaitansa.

Vuoden 1791 katselmuksessa tuvan katto tuli uusia, seinät tiivistää ja multapenkit kunnostaa. Aitta tuli kattaa, navetta kengittää ja kattaa sekä lato uusia ja siirtää samalla lähemmäs navettaa. Torpalla oli rakennettu myös sauna. Pellot olivat kunnossa, mutta uusia heinäniittyjä ei ruotu ollut raivannut. Puutteet tuli korjata vuoden 1782 syksyyn mennessä kolmen riikintaalerin sakon uhalla.

Mattz Starck	1734–1742
---------------------	------------------

Mattz on syntynyt Savossa noin vuonna 1714. Hänet otettiin sotilaaksi 13.6.1734. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42. Hän kuoli nelisen kuukautta sodan jälkeen 21.12.1742. Hän voi olla sama Mattz Jörans Starck (s.1695 Hämeessä), joka otettiin vuonna 1727 sotilaaksi entisen Pyhäjoen komppanian numerolle #78.

Matts Starck, vihitty 3.10.1736 Oulainen **Walborg Pehrsdr.** Walborg lahjoitti Oulaisten kappelille 15 äyriä 3.4.1737 ja 12 äyriä 4.4.1740, ilmeisesti kirkottamisesta lapsenteon jälkeen.

Lapset:

- Mathias** s.17.2.1737 Oulainen,
- Petrus** s._._.1738, kastettu 6.8.1738 Oulainen,
- Pähl** s.13.2.1740 Oulainen, k.13.9.1740 Oulainen.

Carl Starck	1743–1750
--------------------	------------------

Carl on syntynyt Savossa noin vuonna 1721. Hänet otettiin sotilaaksi 28.9.1743. Ilmeisesti hän oli vuosina 1748–50 ainakin osan aikaa linnoitustöissä Helsingissä. Vuonna 1749 hänen sanotaan olleen ”kotona maalla”, kun osa miehistä oli linnoitustöissä. Hän kuoli Helsingissä 28.7.1750.

Carl Carlss Starck, ent. **Rautiainen**, s.12.1.1722 Rantasalmi, (vanh. rakuuna **Rautiainen Carl Madzs** s.5.4.1701 Sulkava ja **Margeta Melotar**), vihitty 28.9.1743 Oulainen leski **Carin Enevaldsdr/Enochsdr Waldatar** s._._.1714, k.23.1.1784 Oulainen (vanh. **Waldatar Enevald** ja **Elin Hassinen** s._._.1667 *Haapajärvi*, k.18.4.1737 Oulainen). Carl joutui maksamaan 25.9.1743 Oulaisten kappelille 12 taalerin sakot ennenaikaisesta yhteiselosta, syntyi hän heidän esikoisensa jo puoli vuotta hänen jälkeen. Lisäksi Carl lahjoitti kappelille 21 äyriä 25.12.1743 ja (tyttärensä Margaret-han nimissä) 12 äyriä 1.1.1750. Carin vihitty 1.avioonsa 26.11.1738 Oulainen **Johan Olofss Män-nistö** s._._.1698, k.2.10.1741 Oulainen, vihitty 3.avioonsa 31.5.1752 **Jöran Jörans Culju**, myöh. **Corkiakoski** s._.4.1700 (kuolinajasta: s._.6.1697), k.1.1.1784 Oulainen. Carl toimi armeijassa myös profossina, eli piiskurina.

Carl mainitaan vaimonsa Karin Enokintr, myöh. Korkiakosken, k.22.1.1784 Oulainen, perukirjassa, missä perillisiksi on kirjattu 1.aviosta sotilas Kaarle Starkin kanssa lapset Heikki, Maria + puoliso sotilas Johan Diger ja Margeta + puoliso itsellinen Juho Juhonp sekä 2.aviosta Yrjö Yrjönp Korkiakosken, k.1.1. 1784, kanssa lapset Juho ja Valpuri.¹

Lapset Carinin 2.aviosta Carl Starkin kanssa:

Maria s.25.3.1744 Oulainen (RK: s.23.3.1744),

Henrich s.9.1.1746 Oulainen, k.28.5.1817 Oulainen, vihitty 21.12.1777 Oulainen **Maria/Margetha Andersdr Kortetpää**, ent. **Lammaskoski/Jussila**, s.21.11.1756 Oulainen, k.20.1.1834 Oulainen (vanh. suutari **Lammaskoski**, ent. **Jussila** l. **Kostet, Anders Josephss** s.30.11.1727 Oulainen ja **Maria Pählsdr Pirneskoski** s.18.8.1726 Oulainen). He olivat isäntinä Oulaisten Kortetpäässä/Kortteella ainakin vuosina 1806–17.

Lapset:

Maria s.20.7.1778 Oulainen (Korkiakäski), k.3.9.1779 Oulainen,

Catharina/Carin s.7.12.1779 Oulainen (Korkiakäski), k.11.6.1850 Oulainen, vihitty 1.avioon 31.12.1810 Oulainen **Henric Jöranss Rubin** s.11.9.1771 Pyhäjärvi (vanh. sotilas #107 **Rubin/Blomma**, ent. **Niskala, Jöran Henricss** s.23.4.1747 Pyhäjärvi ja **Lisa Henricsdr Pipström** s.6.9.1751 Pyhäjoki), vihitty 2.avioon 2.1.1831 Oulainen **Johan Jöranss Mjeckonen** s.13.12.1780 Oulainen, k.18.12.1848 Oulainen (vanh. **Mieckonen/Eskola Jöran Mattss** s.9.1.1748 Oulainen ja **Lisa Johansdr Ylikangas** s.21.7.1753 Oulainen),

Anders s.22.12.1781 Oulainen (Korkiakäski), k.1.1.1805 Oulainen,

Henric s.18.1.1784 Oulainen (Korkiakäski), k.17.1.1786 Oulainen,

Susanna s.19.1.1786 Oulainen (Korkiakäski), k.19.8.1804 Oulainen,

Maria s.17.1.1789 Oulainen (Korkiakäski), k.8.10.1855 Oulainen, vihitty 26.12.1819 Oulainen **Ananijas Anderss Klingberg** s.9.2.1792 Haapavesi, k.17.11.1865 Oulainen (vanh. sotilas #85 **Klingberg Anders Johanss** s.12.10.1760 Pyhäjoki ja **Anna Josephsdr Pendiäinen** s.31.12.1758 Haapavesi) (katso ruotu #85),

Johan s.6.9.1790 Oulainen (Kortetpää),

Margeta s.23.10.1791 Oulainen (Kortetpää), k.12.2.1874 Oulainen, vihitty 1.avioon 26.12.1832 Oulainen leski sexmanni **Johan Thomass Mjeckonen**, ent. **Pykölä**, s.9.2.1785 Alavieska, k.8.5.1838 Oulainen (vanh. **Pykölä**, myöh. **Mjeckonen, Thomas Mårtenss** s.25.12.1758 ja **Carin Johansdr Pykölä** s.16.5.1765 Alavieska), vihitty 2.avioon 7.1.1844 Oulainen leski **Henric Henricss Raudaskoski** s.7.5.1770, k.22.4.1858 Oulainen,

Anna s.9.1.1794 Oulainen (Kortetpää),

Johan s.11.11.1795 Oulainen (Kortetpää), k.9.6.1855 Oulainen, vihitty 10.1.1821 **Anna Ericssdr Kitinprami** s.7.2.1795 Pyhäjoki, k.5.3.1857 Oulainen (vanh. **Kitinprami Erik Erikss** s.27.12.1760 Pyhäjoki ja **Maria Bertilsdr** s.2.6.1764 Pyhäjoki (jonka isä sotilas #109 **Bertil Johanss Stolpe** s.25.5.1737 Pyhäjoki)),

Henric s.24.5.1798 Oulainen (Kortetpää), k.22.3.1868 Oulainen, vihitty 4.2.1849 Oulainen **Caisa Lisa Andersdr Lammaskoski** s.14.10.1826 Oulainen, k.13.6.1904 Oulainen (vanh. **Lammaskoski Anders Anderss** ja **Carin Lucasdr**),

Carin s.21.3.1748 Oulainen, k.18.3.1749 Oulainen,

Margaretha s.24.10.1749 Oulainen,

Lapset Marian 3.aviosta:

Anna s.20.3.1753 Oulainen (Culju),

Johannes s.26.5.1754 Oulainen (Culju), vihitty 1.avioon 19.12.1775 Oulainen **Maria Pehrsdr Paackari** s.24.11.1747 Siikajoki, k.14.1.1784 Oulainen (vanh. **Paackari Pär Anderss** ja **Lisa Pärsdr**), vihitty 2.avioon 16.12.1784 Merijärvi **Carin Thomasdr Pärckälä** s.24.6.1760 Pyhäjoki (vanh. **Pärckä Thomas Ifvarss** s.1.1.1725 ja **Walborg Mårtensdr Mickola** s.23.1.1725 Pyhäjoki). He asuivat Oulaisissa Petäjäsken Korkiakoskella.

Lapset Johanneksen 1.aviosta:

Carin s.19.7.1777 Oulainen,
Johannes s.5.4.1779 Oulainen,
Lisa s.24.7.1780 Oulainen,
Maria s.13.5.1782 Oulainen,
Petrus s.5.9.1783 Oulainen,

Lapset Johanneksen 1.aviosta:

Thomas s.14.11.1785 Oulainen,
Jöran s.1.11.1789 Oulainen,
Walborg s.20.4.1793 Oulainen,

Walborg s.26.9.1756 Oulainen (Culju), vihitty 30.12.1788 Oulainen **Henric Jacobss Wäändö** s.21.1.1764 Oulainen (vanh. **Wäändö Jacob Henricss** s.6.3.1736 Oulainen ja **Brita Olofsdr Mattila** s.6.4.1739 Oulainen).

Lapset:

Jöran s.26.9.1789 Oulainen,
Brita s.5.2.1791 Oulainen, vihitty 16.4.1811 Oulainen **Gabriel Gabrielss Cannelin** s.23.11.1781 Oulainen (vanh. lukkari **Cannelin Gabriel Christianss** s.21.4.1741 Ilmajoki ja **Margetha Johansdr** s.16.3.1746),
Johan s.3.1.1794 Oulainen, vihitty 13.4.1821 Oulainen **Ingeborg Eriksdr Åhraaho** s.20.1.1796 Oulainen.
Johan s.18.9.1795 Oulainen,

Anders s.4.12.1758 Oulainen (Corkiakoski), k.8.11.1780 Oulainen,
kastamaton poika s.20.6.1760 Oulainen (Corkiakoski), k.pienenä.

Påhl Starck

1751–1758

Påhl on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1721–27. Hänet otettiin sotilaaksi 4.1.1751. Hän oli vuonna 1751 linnoitustöissä Espoossa ja 1753 salvosmiehenä Helsingissä. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–58. Hän kuoli Pommerissa 8.5.1758.

Påhl Larss Starck s.17.12.1728, k.____.1758, vihitty 4.12.1752 Kalajoki **Maria Michelsdr Joensuu** s.____.1733. Påhl lahjoitti Oulaisten kappelille 6 taaleria 13.6.1752 sekä Maria 18 äyriä 6.6.1756 ja 15 äyriä 31.7.1757, mahdollisesti kuulutuksiin ja kirkottamiseen liittyen. Maria muutti lapsineen ruotutorpasta 1.1.1759. Påhl voi olla: **Påhl Larss Karkulehto** s.13.12.1728 Pyhäjoki (vanh. **Karkulahti Lars Ifvarss** s.____.1796 Iisalmi, k.28.4.1741 Pyhäjoki ja **Anna Marcidr**), joka meni Kaloelle vuoden 1741 jälkeen.

Påhlin perukirjassa on perillisiksi merkitty vaimo Marja Mikontr sekä lapset Lauri ja Liisa.²

Lapset:

Lars s.7.2.1754,
Elisabeth s.20.4.1756 Oulainen,
Johannes s.20.6.1757 Oulainen, k.25.9.1757 Oulainen.

Thomas Starck

1758–1760

Thomasin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet kirjattiin sotilaaksi tähän ruotuun 24.7.1758. Hän kuoli ruodussaan 14.3.1760.

Thomas Thomass Starck s.28.12.1716, k.14.3.1760 Oulainen, vaimo **Anna Maria**.

Jacob Storman 1758–?
Jacob on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1727. Ilmeisesti hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1752 ruotuun #105 ja siirrettiin tähän ruotuun edellisen sotilaan tilalle Pommerissa 7.11.1758 merkinnällä ”vanha sotaratsu”. Pian tämän jälkeen hänet siirrettiin takaisin ruotuun #105 (katso).
Katso ruotu #105.

David Starck 1761–1763
David on syntynyt Karjalassa noin vuonna 1737. Hänet otettiin sotilaaksi 26.3.1761. Hän kuoli Helsingissä 29.5.1763.
David Pehrss Starck s.~.1734 *Karjala*, k.29.5.1763 Oulainen, vaimo **Elin Conradsdr** s.~.1732. He tulivat ruotutorppaan vuonna 1761, mutta David kuoli jo parin vuoden kuluttua. Elin vihitty 2.avioonsa 12.8.1764 Oulainen sotilas #99 **Matts Anderss Stockfors** s.~.1734, k.~.1777 *Oulainen* (katso #99). Silti Elin ja Anna merkitty itselliseksi Oulaisissa vuosina 1764–69.

Kasvatillapsi (vai Elinin lapsi aiemmasta aviosta *Matts Päivisen* kanssa?):

Anna Mattsdr Päiwitar s.~.1756.

Erich (/Johan) Björn 1767–1795
Erich on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1747. Hän oli 180 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 18.6.1767. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvelen kesän 1788 saaristoläivastossa. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Hän karkasi marssin aikana 20.6.1795. Ilmeisesti hän oli tuolloin matkalla linnoitustoihin Etelä-Suomeen.

Erich Mattss Biörn, ent. **Tenhunen/Pirnis**, s.3.4.1747 Pyhäjoki (RK myös: s.14.3.1747) (vanh. **Tenhunen/Pirnis Mattz Larss** s.~.11.1719 ja **Margeta Erichsdr Laitinen** s.10.10.1725 Haapavesi), vihitty 26.12.1765 Vihanti **Anna Eriksdr Clemettilä** s.11.12.1742 Albu/Vihanti (vanh. **Sacko/Clemettilä Erich Erichss** s.~.3.1716 ja **Margeta Josephsdr** s.10.7.1722). Anna tuli Pyhäjoelle 27.4.1764. He asuivat Vihannissa Alpuankylän Clemettilä/Sackossa vuonna 1766. Erich on sotilas #105 **Johan Mattss Stäckforsin** veli. Anna lapsineen on merkitty itselliseksi Oulaisten Petäjäskoskella vuodesta 1797 lähtien.

Lapset:

Matts s.27.11.1766 Vihanti (Tenhunen) (RK: s.12.4.1766), vihitty 27.12.1792 Kärämäki **Margeta Larsdr Sääske** s.18.5.1761 Kärämäki/Haapavesi (vanh. **Sääske/Jokiatalo Lars Stafanss** s.27.4.1727 Kärämäki/Haapavesi ja **Maria Larsdr Kässi** s.8.11.1723 Pyhäjärvi). He olivat uudistilallisina Kärämäen Tapanilassa vuodesta 1808. He muuttivat 10.11.1819 Haapavedelle, mutta palasivat vuonna 1821.

Lapset:

Johannes s.2.12.1793 Kärämäki, vihitty 22.4.1816 Kärämäki **Brita Simonsdr Junno** s.30.5.1781 Kärämäki (vanh. **Junno Simon Henricss** s.31.1.1753 Kärämäki/Haapavesi ja **Brita Michelsdr Hatunen** s.21.7.1751 Haapavesi). He asuivat Kärämäen Tapanilassa, **Mats** s.1.6.1795 Kärämäki, vihitty 1.1.1826 Kärämäki **Ulrika Andersdr Erkinharju** s.21.12.1806 Kärämäki (vanh. **Erkinharju Anders Anderss** s.29.9.1778 ja **Walborg Andersdr Laitinen** s.17.3.1777 Haapavesi). Matts meni 10.11.1819 Haapavedelle, mutta palasi Kärämäelle vuonna 1821,

Eric s.8.9.1802 Kärämäki, k.12.3.1808 Kärämäki,

Erich s.18.12.1768 Oulainen, k.14.2.1773 Oulainen,

Esaijas/Esajas s.12.11.1771 Oulainen, k.25.11.1809 Oulainen,

Anna s.10.3.1774 Oulainen, k.8.5.1790 Oulainen,

Erick s.13.11.1776 Oulainen, k.12.6.1777 Oulainen,

Lisa s.31.7.1778 Oulainen, vihitty 29.10.1816 Oulainen **Henric Michelss Pykölä** s.13.3.1790 Oulainen (vanh. **Pykölä Michel Henricss** s.17.12.1759 Oulainen ja **Carin Jöransdr Calapudas** s.8.1.1760 Oulainen). Lisa oli kävi Kärämäellä vuoden 1800 tienoilla ja palkollisena Oulaisissa vuosina 1800–10,

Isac s.9.8.1781 Oulainen, k.31.12.1781 Oulainen,

Catharina s.9.3.1783 Oulainen, merkitty palkolliseksi Oulaisissa vuoden 1804 jälkeen.

Anders Björn

1796–1808

Anders, ent. **Knutila**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1775. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.3.1796. Ilmeisesti hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808, vaikka hän ei ole mukana sodan loppuvaiheen palkkarullissa. Hänen leskensä **Christina Johansdr** antoi 12.4.1821 valtakirjansa kapteeni Fredric Castrénille miesvaimaansa palkkarästien nostamiseksi maaliskuu/toukokuun väliseltä ajalta vuonna 1808. Christinalle myönnettiin 4.12.1812 entisten sotilaiden ja sotaeskielien eläkekassasta 5.luokan, eli 8 ruplan, eläke, jota hän nautti vuoteen 1850.

Anders Knutss Björn, ent. **Knutila/Aittakangaha**, s.28.11.1775 Oulainen, k. _._.1809 (vanh. uudistilallinen **Aittakangaha/Hilluckala**, ent. **Pyy, Knut Johanss** s.28.4.1740 Oulainen ja **Margeta Mattsdr Hånga** s.15.11.1751 Oulainen), vihitty 10.1.1802 **Chirstin Johansdr Prami/Hätynen** s.25.1.1782 Pyhäjoki (vanh. **Hätynen Johan Anderss** s.4.8.1757 Pyhäjoki (jonka isä ent. sotilas **Hätynen Anders Anderss** s. _._.1723) ja **Carin Pehrsdr Imbola**, ent. **Hurnasti**, s.25.9.1757 Saloinen).

Lapset:

Greta Stina s.2.2.1803 Oulainen,

Carin s.29.6.1805 Oulainen, k. _._.1818 Oulainen,

Emanuel s.1.8.1808 Oulainen, k. _._.1813 Oulainen.

Viitteet

¹ OMA, Salon tuomiokunta: signum 157, sivu 379/11.6.1784

² OMA, Salon tuomiokunta: signum 152, sivu 167/1.5.1761